

«Komma» på norsk

Innledning

I stor grad brukes komma på samme måte som i andre språk. Men jeg ser ganske ofte at det er feil i bruk av komma. Dette er små feil som vanligvis ikke er hva du skal fokusere på dersom du har problemer med ordstilling og lignende. Hvis du allerede skriver god norsk, er det godt å også perfektionere bruk av komma.

På norsk bruker de fleste veldig lite eller aldri semikolon «;». I språk brukes semikolon når vi skal ha lengre pause enn ved bruk av komma «,», men ikke full stopp som me bruk av punktum «.». Vi har samme regel på norsk. Men i praksis brukes ikke semikolon «;» av de fleste nordmenn. Når det gjelder komma så har det mer faste regler.

Kobling mellom to helsetninger

Vi bruker komma mellom to helsetninger som sammenbindes med «og», «eller», «men» eller «for». Selvsagt er det mange situasjoner hvor det ikke er komma foran ordene «og», «eller», «for» (det er alltid komma eller punktum foran «men»).

I dag reiste vi på fjellet, og i morgen skal vi stå på ski.
Jeg skal enten fortelle det i morgen, eller vi kan holde det hemmelig.
Erik liker fisk, men Hans liker kjøtt.
Jeg tror han ikke kommer i dag, for været er veldig dårlig.

Komma etter en leddsetning som er først

Dersom en leddsetning er først vil den ha komma etter seg.

Eksempler:

Da jeg var barn, reiste jeg ofte til Spania
Hvis vi ikke drar snart, kommer vi for sent til møtet

Dersom setningen er til slutt, vil den vanligvis ikke ha komma foran seg.

For eksempel:

Jeg reiste ofte til Spania da jeg var barn.
Vi kommer for sent til møtet hvis vi ikke drar snart.

Komma før og etter innskutt setning eller informasjon

Akkurat som i andre språk bruker vi komma foran og etter en setning eller informasjon som ikke er nødvendig for setningen.

For eksempel:

Bilen min, som er ny, ble stjålet i går.
Vi kjøpte akkurat et nytt hus, det gule bak skolen, og vi skal flytte inn snart.

Komma ved oppramsing

Hvis man har en rekke elementer vil det være komma foran alle bortsett fra det siste.

For eksempel:

Vi skal jobbe både 12., 13., 16. og 17. april.

De tok med seg kniver, gafler, kopper og vin til festen.

Hvor man ikke bruker komma

Noe jeg ofte ser er at studenter liker å bruke komma veldig tidlig. Situasjoner hvor det er bedre uten komma.

For eksempel, jeg liker å ...

BEDRE: For eksempel liker jeg å ...

For det første, vi har sett at ...

BEDRE: For det første har vi sett at ...

Om sommeren, vi reiser ...

BRUK: Om sommeren reiser vi ...

Mindre viktige kommaregler

Det finnes flere regler og kommabruk, som det ikke er så viktig for deg å lære. Her er to små regler for å vise at reglene ikke er 100% på norsk.

Komma foran leddsetninger som ikke er helt nødvendige:

Han skal selge bilen i morgen, slik at han har penger til båten. (Komma endrer fokuset i setningen)
Mora ble sint på sønnen, som bråket veldig mye. (Mrk. Meningen endres hvis du fjerner komma.)

Komma ved tiltaleord

Huff, for et vær.

Ja, han kommer i morgen.

Ja takk, jeg vil gjerne ha en til.

Det kan du ikke gjøre, tulling.